

Európska legislatíva MiFID – z anglickej skratky pre smernicu o trhoch s finančnými nástrojmi – Markets in Financial Instruments Directive („Smernica MiFID“) predstavuje právny rámec pre ochranu investora. Smernica MiFID prináša rôznu stupeň ochrany pre rozdielne kategórie klientov, od najnižšieho stupňa ochrany, ktorý je poskytovaný pre Oprávnené protistrany, až po najvyšší stupeň ochrany, aký Smernica MiFID stanovuje pre Neprofesionálnych klientov. Z tohto dôvodu je Banka povinná zaradiť všetkých svojich Klientov, na ktorých sa vzťahuje nižšie uvedená legislatíva, do troch kategórií – Oprávnená protistrana, Profesionálny klient, Neprofesionálny klient a o tejto skutočnosti Klienta informovať. Pri určovaní kategorizácie Klienta Banka postupuje podľa ustanovenia §8a a §73u zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 237/2017 Z. z. („Zákon“), a rovnako v súlade s predmetnými článkami delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/565 z 25. apríla 2016, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ („Nariadenie“).

1. Zásady kategorizácie klienta

1.1. Oprávnená protistrana (§73u Zákona)

Na účely poskytovania služieb v súlade so Zákonom sa Oprávnenou protistranou v súlade s ustanovením § 73u Zákona rozumie:

- a) obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi,
- b) banka alebo zahraničná banka,
- c) poisťovňa, zahraničná poisťovňa alebo poisťovňa z iného členského štátu,
- d) správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, podielový fond, európsky fond, zahraničná investičná spoločnosť alebo zahraničný podielový fond,
- e) dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, dôchodkový fond, doplnkový dôchodkový fond, obdobné zahraničné spoločnosti a fondy,
- f) iná finančná inštitúcia povolená alebo regulovaná podľa práva Európskej únie alebo členského štátu,
- g) osoba podľa § 54 ods. 3 písm. i) a j),
- h) orgán verejnej moci Slovenskej republiky alebo iného štátu, vrátane Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity poverenej vykonávaním niektorých činností súvisiacich so správou štátneho dlhu a riadenia likvidity podľa osobitného predpisu (zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe verejného dlhu,
- i) Národná banka Slovenska alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka,
- j) medzinárodná organizácia,
- k) profesionálny klient podľa § 8a ods. 2 písm. a) až c), ak už nie je uvedený v písmenách a) až j),
- l) profesionálny klient podľa § 8a ods. 2 písm. e) na jeho žiadosť a len vo vzťahu k investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom, pri ktorých ho možno považovať za profesionálneho klienta.

1.2. Profesionálny klient (§ 8a ods. 2 Zákona)

Profesionálnym klientom sa na účely Zákona a týchto zásad rozumie:

- a) obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi, finančná inštitúcia, obchodník s komoditami a komoditnými derivátmi, osoba podľa § 54 ods. 3 písm. j) a osoba, ktorá na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu má povolenie príslušného orgánu alebo jej činnosť je osobitne upravená všeobecne záväznými právnymi predpismi;
- b) veľká obchodná spoločnosť spĺňajúca aspoň dve z nižšie uvedených podmienok:
  - i) celková suma jej majetku je najmenej 20 000 000 eur,
  - ii) čistý ročný obrat je najmenej 40 000 000 eur,
  - iii) jej vlastné zdroje sú najmenej 2 000 000 eur,
- c) štátny orgán, obec, vyšší územný celok, štátny orgán alebo územný celok iného štátu, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe štátneho dlhu, Národná banka Slovenska, centrálna banka iného štátu, Medzinárodný menový fond, Európska centrálna banka, Európska investičná banka a iné podobné medzinárodné organizácie;
- d) právnická osoba neuvedená v písmenách a) až c), ktorej hlavným predmetom činnosti je investovanie do finančných nástrojov, vrátane právnickej osoby, ktorá vykonáva transformáciu úverov a pôžičiek na cenné papiere alebo iné obchody na účely financovania;

- e) osoba, s ktorou sa na jej žiadosť môže zaobchádzať ako s profesionálnym klientom, ak:
- A) sú splnené aspoň dve z nižšie uvedených podmienok:
    - i) Klient za predchádzajúce štyri štvrtroky vykonal na príslušnom trhu s finančnými nástrojmi priemerne desať významných obchodov s finančnými nástrojmi za štvrtrok; pričom významným obchodom s finančnými nástrojmi sa rozumie obchod s finančnými nástrojmi, ktorého objem je vyšší ako 6 000 eur, a príslušným trhom sa rozumie regulovaný trh, mnohostranný obchodný systém alebo neorganizovaný trh, na ktorý sú prijaté na obchodovanie finančné nástroje, vo vzťahu ku ktorým sú poskytované alebo sa majú poskytovať investičné služby pre túto osobu,
    - ii) veľkosť jej portfólia zahŕňajúceho finančné nástroje a peňažné vklady prevyšuje 500 000 eur,
    - iii) Klient najmenej jeden rok vykonáva alebo vykonával v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania alebo funkcie činnosť v oblasti finančného trhu na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti obchodov alebo investičných služieb poskytovaných alebo ktoré sa majú poskytovať pre tohto Klienta,
  - B) Banka posúdi odborné znalosti, skúsenosti a poznatky Klienta a vydá písomné vyjadrenie, že tie poskytujú primeranú záruku, že vzhľadom na povahu plánovaných obchodov alebo poskytovanie investičných služieb alebo vedľajších služieb je Klient schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumie príslušným rizikám s tým spojeným,
  - C) Klient písomne vyhlásil Banke, že žiada, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Profesionálnym klientom, a to vo vzťahu k jednej alebo viacerým investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom, alebo k jednému alebo viacerým druhom finančných nástrojov alebo obchodov,
  - D) Banka poskytla Klientovi jednoznačné písomné upozornenie o možnosti straty práv na ochranu a práv na náhradu,
  - E) Klient písomne uviedol v dokumente oddelenom od zmluvy, že si je vedomý následkov straty práv podľa písmena D).

1.3 Neprofesionálny klient (§ 8a Zákona)

V súlade so Zákonom sú Bankou kategorizovaní ako Neprofesionálny klient všetci klienti a potenciálni klienti, ktorí nespádajú do kategorizácie ako Profesionálni klienti alebo ako Oprávnené protistrany.

2. Zmena kategorizácie Klienta

2.1. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Neprofesionálneho klienta

V prípade, že bol Klient kategorizovaný ako Neprofesionálny klient, môže požiadať o zmenu kategorizácie na Profesionálneho klienta. Zmena kategorizácie je možná len po splnení podmienok uvedených v bode 1.2. e) týchto Zásad a v súlade so Zákonom, najmä § 8a Zákona.

V prípade uskutočnenia takejto zmeny je Banka v súlade s § 8a Zákona oprávnená predpokladať, že Klient má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené, a preto Klient stráca nárok na ochranu a niektoré práva poskytované Neprofesionálnym klientom ako investorom v zmysle ustanovení Zákona. V tejto súvislosti nie je Banka povinná poskytnúť Profesionálnemu klientovi právo na ochranu v zmysle čl. 3 týchto Zásad.

2.2 Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta

2.2.1 Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta na Neprofesionálneho klienta

Ak Profesionálny klient vzhľadom na zamýšľanú investičnú službu/vedľajšiu službu nie je schopný náležite posúdiť alebo zvládnuť riziká spojené s touto službou, má podľa ustanovenia § 8a ods. 4 a 5 Zákona pred uvedeným zámerom právo žiadať Banku o to, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom.

Právo Profesionálneho klienta, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, je oprávnený si uplatniť prostredníctvom Žiadosti o zmenu kategorizácie Profesionálneho klienta na Neprofesionálneho klienta, v ktorej je Profesionálny klient povinný určiť, či žiada, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom na určitú investičnú službu alebo na všetky budúce investičné služby. Banka je povinná uvedenú Žiadosť preskúmať z pohľadu náležitosti určených Zákomom a v prípade ich splnenia je povinná akceptovať Žiadosť Klienta. Na základe Žiadosti Klient nadobúda práva na ochranu poskytované Neprofesionálnym klientom, ktoré sú uvedené v čl. 3 týchto Zásad.

2.2.2 Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta na Oprávnenú protistranu

V prípade, ak nastanú skutočnosti, na základe ktorých je možné považovať Profesionálneho klienta za Oprávnenú protistranu, po vykonaní takejto zmeny sa vo vzťahu k službám, pri ktorých môže byť Klient v zmysle § 73u ods. 1 Zákona, nebudú vo vzťahu ku Klientovi ako Oprávnenej protistrane aplikovať ustanovenia § 73b až § 73 m a § 73o až § 73t Zákona.

2.3 Zmena kategorizácie Klienta v prípade Oprávnenej protistrany

V súlade s ustanovením § 73u ods. 3 a 4 Zákona je Banka povinná získať potvrdenie, že Oprávnená protistrana súhlasí, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Oprávnenou protistranou. Oprávnená protistrana môže takýto súhlas udeliť na všetky obchody alebo iba na jednotlivé obchody. Oprávnená protistrana má právo písomne požiadať o preradenie aj do kategórie Profesionálny klient alebo Neprofesionálny klient. V prípade, ak výslovne Oprávnená protistrana neuvedie, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, Banka je povinná s touto Oprávnenou protistranou zaobchádzať ako s Profesionálnym klientom.

3. Práva Neprofesionálneho klienta

Zákon, Nariadenie a Smernica MiFID prináša pre Neprofesionálneho klienta najmä nasledovné oprávnenia, a zároveň povinnosti pre Banku:

- a) Banka je povinná poskytnúť Klientovi nevyhnutné informácie podľa § 73d ods. 1 Zákona: o Banke, finančných nástrojoch a navrhovaných investičných stratégiách, mieste výkonu služby, všetkých nákladoch a súvisiacich poplatkoch. Informácie Banka poskytne v zrozumiteľnej forme, aby mohol Klient správne porozumieť charakteru a rizikám investičnej služby, konkrétnemu druhu ponúkaného finančného nástroja a následne zodpovedne prijať investičné rozhodnutia;
- b) Banka je povinná v prípade poskytovania investičného poradenstva, v súlade s § 73d ods. 2 Zákona, včas pred poskytnutím investičného poradenstva informovať Klienta o tom, či sa poradenstvo poskytuje na nezávislom základe, či je poradenstvo založené na širšej analýze alebo užšej analýze rôznych druhov finančných nástrojov, či rozsah finančných nástrojov je obmedzený na finančné nástroje vydané alebo poskytované osobami, ktoré majú úzke väzby s Bankou alebo iné právne vzťahy alebo obchodné vzťahy, či sa poskytne Klientovi pravidelné posúdenie vhodnosti finančných nástrojov odporúčaných obchodníkom s cennými papiermi príslušným klientom;
- c) Banka je povinná pri poskytovaní investičného poradenstva v súlade s § 73f ods. 1 Zákona získať potrebné informácie týkajúce sa znalostí a skúseností Klienta v oblasti investícií, vzťahujúce sa na konkrétny typ finančného nástroja, investičnej služby alebo vedľajšej služby, jeho finančnú situáciu vrátane jeho schopnosti znášať stratu a jeho investičné ciele a na základe takto získaných informácií odporučiť Klientovi investičné služby a finančné nástroje, ktoré sú pre neho vhodné so zreteľom na zistenú úroveň jeho znalostí a skúseností;
- d) Banka je povinná poskytovať príslušné správy o poskytovanej službe na trvanlivom médiu v súlade s § 73f ods. 2 Zákona;
- e) Banka je povinná poskytnúť pred uskutočnením transakcie Klientovi v súlade s § 73f ods. 3 a 4 Zákona na trvanlivom médiu písomné vyhlásenie o vhodnosti pre klienta, v ktorom sa uvedie, akým spôsobom poskytnuté investičné poradenstvo zodpovedá preferenciám, potrebám a iným charakteristikám neprofesionálneho klienta. Ak sa zmluva o kúpe alebo o predaji finančného nástroja uzatvára s použitím prostriedkov komunikácie na diaľku, čo bráni poskytnúť vyhlásenie o vhodnosti pre Klienta vopred, Banka môže poskytnúť písomné vyhlásenie o vhodnosti pre Klienta na trvanlivom médiu bezprostredne po tom, ako je Klient viazaný takouto zmluvou, ak sú splnené obe tieto podmienky: i) Klient súhlasil s prijatím vyhlásenia o vhodnosti pre Klienta bezodkladne po uzatvorení transakcie a ii) Banka poskytla Klientovi možnosť oddialiť transakciu s cieľom vopred prijať vyhlásenie o vhodnosti pre Klienta;
- f) Banka je povinná poskytnúť vyhlásenie o tom, ako investícia zodpovedá preferenciám, potrebám a iným charakteristikám Neprofesionálneho klienta, v prípade, že Banka informovala Klienta, že bude pravidelne poskytovať hodnotenie vhodnosti pre Klienta v súlade s ustanovením § 73f ods. 5 Zákona;
- g) Banka je povinná v prípade poskytovania iných investičných služieb, ako sú uvedené v pís. c) v súlade s § 73g Zákona, požiadať Klienta o poskytnutie informácie týkajúcej sa jeho znalostí a skúseností v oblasti investovania týkajúcej sa konkrétneho ponúkaného alebo požadovaného druhu finančného nástroja, investičnej služby alebo vedľajšej služby tak, aby Banka mohla určiť, či sú dostatočné na to, aby si Klient uvedomoval riziká spojené s príslušným druhom ponúkaného alebo požadovaného finančného nástroja alebo investičnej služby, alebo vedľajšej služby, a či sú pre klienta primerané. V prípade, že Banka zistí na základe získaných informácií, že finančný nástroj alebo investičná služba, alebo vedľajšia služba nie sú pre Klienta primerané alebo ak sa Klient rozhodne neposkytnúť informácie alebo neposkytne dostatočné informácie týkajúce sa jeho znalostí a skúseností, upozorní Klienta, že takéto rozhodnutie Banke neumožní určiť, či príslušná investičná služba alebo vedľajšia služba alebo finančný nástroj sú pre neho primerané. Upozornenia Banka poskytuje v štandardizovanej forme;

- h) Banka je povinná v prípade vykonávania pokynu na účet Neprofesionálneho klienta dosiahnuť najlepší možný výsledok pre klienta tak, že sa ten určí na základe opatrení a postupov uvedených v súlade s ustanovením § 73o a §73p Zákona v spojení so Stratégiou vykonávania pokynov. Ak Banka vykonáva pokyn na účet Neprofesionálneho klienta, najlepší možný výsledok sa určí z hľadiska celkového plnenia predstavujúceho cenu finančného nástroja a náklady spojené s vykonaním pokynu, ktoré vznikli klientovi a ktoré sú priamo spojené s vykonaním pokynu, vrátane poplatkov pre miesta výkonu, poplatkov za zúčtovanie a vyrovnanie a akýchkoľvek poplatkov hradených tretím osobám zapojeným do vykonania pokynu. Banka na žiadosť klienta preukáže súlad s uvedenými ustanoveniami Zákona. Klient má právo na poskytnutie zhrnutia Stratégie vykonávania pokynov v súlade s čl. 66 ods. 9 Nariadenia;
- i) Banka nesmie uzatvoriť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva s Neprofesionálnymi klientmi na účel zaistenia alebo pokrytia súčasných alebo budúcich, skutočných, podmienených alebo iných povinností Neprofesionálnych klientov v súlade s ustanoveniami §§ 71h ods. 10 a 71k ods. 1 Zákona a čl. 16 ods. 10 Smernice MiFID;
- j) Banka nesmie prijať také opatrenia formou odmeňovania, cieľov predaja alebo iné obdobné opatrenia, ktoré by mohli motivovať jej zamestnancov odporúčať klientovi konkrétny finančný nástroj, ak by Banka mohla ponúknuť klientovi iný finančný nástroj, ktorý lepšie spĺňa klientove potreby v súlade s ustanovením § 71l ods. 4 Zákona a čl. 24 ods. 10 Smernice MiFID;
- k) Banka je povinná v súlade s ustanovením § 73b ods. 19 Zákona a čl. 24 ods. 11 Smernice MiFID poskytnúť Neprofesionálnemu klientovi primeraný opis jednotlivých položiek dohody alebo súčastí balíka, v prípade že sú odlišné od rizík spojených s ponúkanou dohodou alebo balíkom služieb, a to vrátane spôsobu, akým ich vzájomné pôsobenie mení riziká;
- l) Neprofesionálny klient má právo v súlade s čl. 13 ods. 1 Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014 z 26. novembra 2014 o dokumentoch s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP) na poskytnutie dokumentu s kľúčovými informáciami („DKI“) v dostatočnom časovom predstihu pred tým, než je Neprofesionálny klient viazaný akoukoľvek zmluvou alebo ponukou týkajúcou sa daného PRIIP;
- m) Neprofesionálny klient má právo v súlade s § 155 ods. 1 zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov na poskytnutie kľúčových informácií pre investorov („KII“) o fondoch podľa tohto zákona v dostatočnom časovom predstihu pred navrhovaným nadobudnutím cenných papierov;
- n) Banka je povinná upozorniť Neprofesionálneho klienta na to, že návratnosť sa môže zvýšiť, resp. znížiť v závislosti od menových výkyvov v prípade, že Banka poskytne informácie o výkonnosti finančného nástroja, finančného indexu alebo investičnej služby v minulosti a tieto údaje vychádzajú z hodnôt denominovaných v inej mene, ako je mena členského štátu, v ktorom je Neprofesionálny klient rezidentom, v súlade s čl. 44 ods. 4 písm. e) Nariadenia;
- o) Banka je povinná oznámiť Klientovi, v prípade, že finančný nástroj je predmetom súčasnej verejnej ponuky, kde je predmetný prospekt verejne dostupný, v dostatočnom časovom predstihu pred poskytnutím investičných služieb alebo vedľajších služieb Klientovi v súlade s čl. 48 ods. 3 Nariadenia;
- p) Banka je povinná pri poskytovaní investičného poradenstva poskytnúť Neprofesionálnemu klientovi správu, ktorá obsahuje prehľad poskytnutého poradenstva, ako aj informácie, do akej miery sú poskytnuté odporúčania vhodné pre Neprofesionálneho klienta vrátane toho, ako spĺňajú ciele Klienta a jeho osobné pomery vzhľadom na požadovanú dĺžku investície, znalosti a skúsenosti Klienta a postoj Klienta voči riziku a jeho schopnosť znášať stratu. Banka upozorní klienta na informácie, či si odporúčané služby alebo nástroje budú pravdepodobne od Neprofesionálneho klienta vyžadovať pravidelné preskúmanie ich mechanizmov, a tieto informácie zahrnie do správy o vhodnosti v súlade s čl. 54 ods. 12 Nariadenia;
- q) Neprofesionálny klient má právo v súlade s čl. 58 Nariadenia na uzatvorenie základnej písomnej zmluvy s Bankou v papierovej forme alebo na inom trvanlivom médiu, v ktorej sa stanovujú základné práva a povinnosti Banky a Klienta;
- r) Banka je povinná informovať Neprofesionálneho klienta v prípade, keď sa počiatočná hodnota každého nástroja zníži o 10 %, a pri následných zníženiach o násobky 10 %, pokiaľ má v držbe účet Neprofesionálneho klienta, ktorý zahŕňa pozície v transakciách s finančnými nástrojmi s pákovým efektom alebo v transakciách s podmieneným záväzkom. Poskytovanie správ podľa tohto odseku by sa malo uskutočňovať pre jednotlivé nástroje samostatne, pokiaľ nie je inak dohodnuté s Klientom, a uskutočňuje sa najneskôr do konca pracovného dňa, v ktorom sa uvedený prah prekročil, alebo keď došlo k prekročeniu prahu počas nepracovného dňa, najneskôr do konca nasledujúceho pracovného dňa v súlade s čl. 62 ods. 2 Nariadenia.

Tento dokument je aktualizovaný k 3. 9. 2018.